

Een kwestie van zelf-ontwikkeling

Tekst: Marc Broere

Het Brabantse echtpaar Roel en Marianne Meijers-van Eijndhoven begon twintig jaar geleden met de stichting Harambee Holland. Met deze naam wilden ze benadrukken dat ze *sámen* met de plaatselijke bevolking de kwaliteit van het onderwijs in West-Kenia gingen verbeteren. Ruwweg betekent *harambee* 'samen de handen ineen-slaan'.

Wat kleinschalig begon, is uitgegroeid tot een van de meest omvangrijke particuliere initiatieven in Nederland. Hier wordt het aantal PI's op zesduizend geschat. Het zijn ontwikkelingsorganisaties die zich kenmerken door *hands on*-activiteiten en zich vooral richten op onderwijs, gezondheidszorg en landbouw.

In twintig jaar tijd heeft Harambee Holland 115 projecten uitgevoerd en is er directe hulp geboden aan 48 scholen in vijf verschillende districten in het westen van Kenia. Het is het gebied waar Roel Meijers in de jaren zeventig enkele jaren werkte op een middelbare school, als docent wis- en natuurkunde. Nu is het echtpaar het werk aan het overdragen aan hun Keniaanse partner, omdat ze vaker in Nederland bij de kleinkinderen willen zijn.

In het mooi opgemaakte en rijkelijk geïllustreerde *Samen de handen ineen!* – Ervaringen met kleinschalige projecten hebben ze hun ondervinding opgeschreven. Wat ging er goed, waar liggen de uitdagingen en kan het ook anders? In 25 hoofdstukken komen alle aspecten van het werk aan de orde, zoals de rol van de diverse betrokkenen: de lokale gemeenschap, de school en de overheid.

Ook communicatie, taal en culturele kwesties nemen een uitgebreide plaats in. Evenals het eigenaarschap van het project en zaken als de hulpvraag, de impactmeeting, transparantie, verantwoording en de beteke-

nis van onderwijskwaliteit in Kenia.

Het echtpaar hoopt dat hun ervaringen en bevindingen voor andere PI's een hulpmiddel zijn om het leven van lokale gemeenschappen te verbeteren – en dat is het boek zeker. Hoewel het gebaseerd is op de eigen ideeën en gewaarwording, is het een uitstekende gids voor anderen om van te leren.

Hun motto is altijd geweest: geen vraag, geen project

Tal van lessen passeren de revue. Het werken met mensen uit een andere cultuur vraagt volgens Roel en Marianne Meijers om respect, goede communicatie, geduld en begrip van beide kanten.

Respect voor het anders zijn is van onschatbare waarde en voor kleine stichtingen is het goed om zichzelf steeds vragen te blijven stellen over hun eigen doelstellingen, het effect van hun beslissingen, de strategie en wat in specifieke gevallen de beste werkwijze is.

Het motto van het echtpaar is altijd geweest: geen vraag, geen project. 'Dit omvat naar ons idee de kern van het werk', schrijven ze. 'Als de mensen ter plekke niet vragen om hulp, wie zijn wij om te komen vertellen hoe het moet?' Daarbij is het altijd belangrijk dat alle betrokkenen een bijdrage leveren in tijd of geld, variërend van de lokale overheid tot de ouders van de schoolkinderen.

Voor mensen die overwegen zelf een particulier initiatief op te richten, hebben de

auteurs nog een les: weet waaraan je begint. De projecten zijn weliswaar vrijwillig, maar zeker niet *vrijblijvend*.

Donateurs in Nederland moeten erop kunnen vertrouwen dat hun geld zorgvuldig wordt besteed en dat ze daarover een goede terugmelding en verantwoording ontvangen. Ook de mensen in het land van het project moeten erop kunnen rekenen dat het PI doet wat beloofd is en dat ze met respect worden behandeld.

Een van de meest interessante hoofdstukken is die over de exitstrategie. Toen het echtpaar begon, dachten ze nog niet direct na over hoe ze het na verloop van tijd zouden overdragen aan hun lokale partnerorganisaties. Ze raden beginnende stichtingen aan dat wel te doen.

Het is raadzaam vooraf te bedenken hoe lang je het werk ongeveer wilt blijven doen en hoe je te zijner tijd denkt te stoppen. En dat bleek voor Harambee Holland moeilijker en complexer dan gedacht, zowel praktisch als inhoudelijk. Want: ben je persoonlijk in staat om los te laten? En kunnen de mensen ter plekke jou wel loslaten?

Inmiddels ligt de hele uitvoering van de projecten in Keniaanse handen en zullen Roel en Marianne Meijers zich alleen nog op de fondsenwerving in Nederland richten. Volgend jaar hopen ze het werk ook officieel te kunnen overdragen aan hun partnerorganisatie Hongera Foundation Kenya.

Roel en Marianne Meijers-van Eijndhoven
Samen de handen ineen!

Harambee Holland, 224 blz.

25 euro, incl. verzending, per e-mail te bestellen via info@harambeeholland.nl